

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/15/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124209178
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8124209178.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Marianny Hirkovej a JUDr. Jany Jančíkovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXX/XX, XXX XX F., zastúpenej JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53 450 345, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skráteneý názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpenému advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Prievozska 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súd Prešov č.k. 20Csp/159/2024-83 zo dňa 04.04.2025 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok.

II. Žalobkyni sa priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

I.

Konanie pred súdom prvej inštancie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ a „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.02.2014 v časti V. Vyhlásenie klienta, bod 7. v časti v znení: „Súhlasím so Zmluvnou pokutou a Úrokom z omeškania prislúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť Splátky riadne a včas.“ a uvedenú v časti VI. Zmluvné podmienky, bod 13. Poplatky, pokuty, úrok z omeškania, odsek 13.3 v znení: „Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivéj Splátky. V 30. deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť Zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej Splátky. V tento deň sa Zmluvná pokuta stáva aj splatnou.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.02.2014 v časti V. Vyhlásenie klienta, bod 2. v znení: „Prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil so Zmluvnými podmienkami (ďalej ako ZP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, súhlasím s nimi, nemám k nim žiadne výhrady a zavazujem sa ich dodržiavať.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.02.2014 v časti VI. Zmluvné podmienky, bod 16. Všeobecné ustanovenia, odsek 16.3 v znení: „Klient podpísaním Zmluvy súhlasí s tým, že komunikácia medzi ním a Spoločnosťou prostredníctvom elektronických médií bude Spoločnosťou zaznamenávaná a môže byť použitá ako dôkaz v prípade reklamácie alebo sporu.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3,5 a § 53a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a § 298 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení uviedol, že sa v prvom rade zaoberal namietanou prekážkou rozsúdenej veci s poukazom na rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 32Csp/54/2018-35 z 25.07.2018. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/42/2008, podľa ktorého prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná v prípade, ak v novom konaní ide o ten istý právny vzťah medzi tými istými účastníkmi a však novo uplatnený nárok sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného rozhodnutia.

4. Súd prvej inštancie sa stotožnil s rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 24.11.2023, sp.zn. 11Csp/11/2023, podľa ktorého: „V tomto prípade sa však v predchádzajúcom spore prejednával peňažný nárok žalovaného na zaplatenie svojej pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere voči žalobcovi, ktorý bol uplatnený na základe celkom iných skutkových tvrdení, ako sú skutkové tvrdenia v žalobe o určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Tieto rozdielne skutkové tvrdenia oboch uplatnených nárokov sa prejavujú v úplne odlišnom žalobnom petite. Vychádzajúc z obsahu žalovaných zmluvných podmienok v tomto spore je zjavné, že súd v predchádzajúcom spore nemal žiadny dôvod skúmať neprijateľnosť týchto zmluvných podmienok, ktoré nemali žiadny súvis s uplatneným peňažným nárokom žalovaného. Preto rozsudok v predchádzajúcom spore 7Csp/172/2021 netvorí prekážku res iudicata pre tento súdny spor“ Obdobne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/105/2019 z 24.09.2019. Súd prvej inštancie preto konanie z dôvodu namietanej prekážky rozhodnutej veci nezastavil.

5. Uzavretú zmluvu o poskytnutí pôžičky medzi stranami sporu dňa 13.02.2014 súd prvej inštancie považoval za zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalovaný (právny predchodca) ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalobkyni ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

6. Súd prvej inštancie sa zaoberal naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, konštatoval, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to bez toho, aby žalobkyňa musela tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo zo zákonných ustanovení, najmä z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2013, sp.zn. 1Co/237/2013). Taktiež podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 23. januára 2017, sp.zn. 6Ndc/20/2016 právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes. A nakoniec podľa § 298 ods. 1 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná.

7. Súd prvej inštancie následne skúmal, či napadnuté zmluvné podmienky sú neprijateľné. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá, alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná.

8. Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu v časti V. Vyhlásenie klienta, bod 7 a v časti VI. Zmluvné podmienky, bod 13. Poplatky, pokuty, úrok z omeškania, odsek 13.3 tak na základe tejto podmienky v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky, bol žalovaný oprávnený požadovať zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že sa jedná o dvojité postihy za neplnenie povinnosti splácať úver riadne a včas, keďže v prípade omeškania s plnením

peňažnej pohľadávky má veriteľ nárok na zaplatenie úrokov z omeškania. Predmetné ustanovenie nezohľadňuje už spomínaný úrok z omeškania, resp. akékoľvek iné plnenia ako sankcie za omeškanie dlžníka so splácaním peňažných prostriedkov, a žalovaný ako veriteľ má v zmysle uvedenej zmluvnej podmienky právo požadovať od dlžníka v podobe sankcií za omeškanie (t.j. okrem zmluvnej pokuty napr. aj úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka) sumu presahujúcej maximálnu hodnotu stanovenú nariadením vlády. Takto dohodnutá zmluvná pokuta teda prevyšuje právnym predpisom stanovenú sankciu a potom nemôže ani požívať právnu ochranu. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie určil, že uvedená zmluvná podmienka je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti. Dodal, že uvedená zmluvná podmienka bola právoplatne vyhlásená za neprijateľnú napríklad. Rozsudkami Okresného súdu Prešov, sp.zn. 11Csp/11/2023, 11Csp/13/2023, 18Csp/85/2023, 16Csp/124/2023 a preto má žalovaný v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť zdržať sa používania takejto neprijateľnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

9. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku v Zmluve v časti V. Vyhlásenie klienta, bod 2. Zmluvnú podmienku uvedenú v bode 7. Zmluvy tak súd prvej inštancie ju vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka, keďže má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práva na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Je neprijateľné, aby bolo na spotrebiteľa zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a splnenia si povinností veriteľa zo zákona. Uvedenú zmluvnú podmienku možno zahrnúť do tzv. čierneho zoznamu neprijateľných podmienok demonštratívne vymenovaných v § 53 od. 4 Občianskeho zákonníka a to pod podmienku uvedenú pod písm. l). V zmysle tohto ustanovenia za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukládajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana. Uvedená podmienka bola viac krát právoplatne vyhlásená za neprijateľnú (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 18Csp/85/2023), a preto má žalovaný v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť zdržať sa používania takejto neprijateľnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

10. Za neprijateľnú považoval súd prvej inštancie aj zmluvnú podmienku v Zmluve v časti VI. Zmluvné podmienky, bod 16. Všeobecné ustanovenia, odsek 16.3. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-415/11 (Aziz) zo dňa 14.03.2013 „na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe napriek požiadavke dôvery, treba preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní“. Vzhľadom na znenie a obsah napadnutej zmluvnej podmienky nemožno očakávať, že rozumný spotrebiteľ by s takouto zmluvnou podmienkou súhlasil, pretože sa jedná iba o jednostranné zvýhodnenie dodávateľa, ktorý tieto nahrávky môže použiť v prípadnom spore proti spotrebiteľovi, pričom pre spotrebiteľa neprináša žiadne výhody. Je teda nepochybné, že žalobkyňa by nesúhlasila s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní a teda takouto zmluvnou podmienkou dochádza k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov je takéto dojednanie neprijateľné, pretože si tým spotrebiteľ zhoršuje svoje zmluvné postavenie ako to predpokladá § 54 ods. 1 OZ v súvislosti s § 52 ods. 2 OZ. Uvedená podmienka bola viac krát právoplatne vyhlásená za neprijateľnú (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 18Csp/85/2023, 11Csp/13/2023, 16Csp/124/2023), a preto má žalovaný v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť zdržať sa používania takejto neprijateľnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

11. Nakoniec súd prvej inštancie k námietkam žalovaného poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, v zmysle ktorého cit.: „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva

priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitimitáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitimitáciu. Opačný názor by v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“). O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol na základe § 255 ods. 1 CSP.

II.

Odvolanie žalovaného

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote, v celom rozsahu odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) CSP. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

13. Žalovaný sa plne pridrižiava svojej procesnej obrany prezentovanej v konaní. Namietal, že o nárokoch vyplývajúcich zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.02.2014 (ďalej aj „Zmluva“) bolo už súdom právoplatne a vykonateľne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Prešov, č.k. 32Csp/54/2018-35 zo dňa 25.07.2018 (ďalej aj „Rozsudok“). Žalobkyňa (tam v postavení žalovaného) bola uvedeným rozsudkom právoplatne zaviazaná na zaplatenie sumy 291,14 eura s prísl. žalovanému (tam žalobca). V danej veci konajúci súd pred vydaním rozsudku posúdil zmluvu z pohľadu spotrebiteľského práva podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zmluvné ustanovenia ako otázku predbežnú, nároky zo Zmluvy plynúce a vo veci právoplatne rozhodol. Predmetná Zmluva a jej zmluvné dojednania podľa ust. § 53 OZ z pohľadu ich prípadnej neprijateľnosti bola predmetom súdnej kontroly v konaní na Okresnom súde Prešov, s tým, že vtedy konajúci súd nevzhladol žiadne neprijateľné podmienky.

14. Na základe uvedeného má žalovaný za to, že žalobkyňa sa v prejednávanej veci podanou žalobou domáha vydania rozhodnutia vo veci, o ktorej už raz bolo právoplatne rozhodnuté. Keďže o veci bolo už raz právoplatne rozhodnuté, vec sa v zmysle ustanovenia § 230 CSP nemôže prejednávať znova a preto mal súd konanie zastaviť z dôvodu právoplatne rozhodnutej veci.

15. V tomto smere žalovaný v celom rozsahu poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 2Cdo/41/2021 z 25.04.2021 a recentné uznesenie Najvyššieho súdu SR v predmetnej právnej otázke, ktoré má na predmetnú právnu vec zásadný právny význam, a to uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.01.2025, sp.zn. 4Cdo/144/2024, podľa ktorých v každom spotrebiteľskom spore, teda aj v spore vyvolanom žalobou na plnenie alebo návrhom na vydanie platobného rozkazu prejednávanom v upomínacom konaní, súd ex offio skúma ako tzv. prejudiciálne (predbežné) otázky obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, neprijateľné zmluvné podmienky, resp. či je úver bezúročný a bez poplatkov, platnosť zosplatnenia úveru, platnosť postúpenia pohľadávky, či otázku premlčania práva, preto po nadobudnutí právoplatnosti platobného rozkazu už nemôžu byť tieto otázky bez ďalšieho posudzované opätovne v žiadnom inom konaní pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

16. V prejednávanej veci išlo o rozhodnutie súdu rozsudkom (nie platobným rozkazom) a zároveň, že vo veci rozhodoval sudca (nie súdny úradník), preto tieto závery dovolacieho súdu platia na danú vec „o to viac“ (argument a fortiori). Na základe uvedeného žalovaný zastáva názor, že súd bol povinný konanie o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, na základe žaloby podanej v čase po právoplatnosti Rozsudku ohľadom žaloby o plnenie (zo Zmluvy), za situácie tých istých strán sporu (len v opačnom garde) bez ďalšieho zastaviť pre prekážku právoplatne rozsúdenej veci.

17. Žalovaný ďalej namietal, že súd nesprávne vôbec argumentačne nevysporiadal s hodnotením dôvodnosti resp. prípustnosti žaloby z toho pohľadu, že žalobca podal žalobu na neprijateľnosť zmluvných podmienok, ktorá už fakticky zanikla. Okrem vyššie uvedeného deklarovaného práva prostredníctvom rozsudku na plnenie v prospech žalovaného zo Zmluvy žalovaný poukazoval aj na to, že žalobkyňa sa nedôvodne domáha po uplynutí významného časového obdobia niečoho, čo už v čase

vyhlásenia rozsudku (ale aj podania) žaloby nemá žiaden právny význam (žalobkyňa na tom nemôže mať ani žiaden právny záujem).

18. Namietal, že súd prvej inštancie sa k uvedenému argumentu vôbec nevyjadril. Súd v odôvodnení zhodnotil priebeh konania, vyjadril sa k nezastaveniu konania z dôvodu prekážky *res iudicata* (kde fakticky vychádzal z praxe svojej a priamo nadriadeného súdu, no žiadnym spôsobom sa nevyjadril k rozhodnutiam najvyššej súdnej inštancie, teda rozporne s čl. 2 základných zásad CSP), vyjadril sa k prípustnosti žaloby z hľadiska existencie osobitného predpisu a prešiel k posudzovaniu konkrétnych neprijateľných zmluvných podmienok.

19. Podľa žalovaného skúmanie neprijateľnosti zmluvných podmienok pri zmluvných vzťahoch, ktoré boli ukončené pred viac ako troma rokmi pred podaním žaloby a veriteľ si z nich fakticky ani nemôže uplatňovať žiaden nárok, by mal súd z povahy vecí (šikanózne uplatňovanie práva) zamietnuť.

20. V predmetnej veci totiž ide o takúto situáciu, kedy žalovaný nemá možnosť realizovať práva vyplývajúce z údajne neplatných zmluvných podmienok (I.) o zmluvnej pokute za (ne)plnenie riadne a včas, rovnako tak (II.) s oboznámením sa so zmluvnými podmienkami, či (III.) elektronickou komunikáciou. Teda podaná žaloba má akademickú povahu, neplní žiaden účel a slúži len k zbytočnému rozmnožovaniu súdnych sporov, pričom ako jediný motív sa javí práve určitá peňažná kompenzácia (nakoľko pre prípad úspechu okrem samotných trov tohto konania spravidla nasleduje žaloba o primerané finančné zadosťučinenie s ďalšími trovami). Uvedený postup žalobcu a zároveň súdu, ktorý takéto konanie aprobuje, nemožno podľa názoru žalovaného považovať za súladné s princípmi sporového konania ako aj účelom jednotlivých zákonných ustanovení o ochrane spotrebiteľa, o to viac za stavu, kedy už bolo o nárokoch zo zmluvy právoplatne rozhodnuté rozsudkom.

III.

Vyjadrenie k odvolaniu

21. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyňa zotrvala na celej právnej argumentácii a skutkových tvrdeniach uvedených v prvoinštančnom konaní, pričom vyjadrenia uvedené žalovanou považuje za nesprávne a neodôvodnené.

22. Pokiaľ žalovaný vo vzťahu k námietke *res iudicata* poukázal na ojedinelé uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.01.2025 sp.zn. 4Cdo/144/2024, tak opomína judikatúru Súdneho dvora EÚ, ktorú nerefletoval ani Najvyšší súd SR v citovanom uznesení. Súdny dvor EÚ k určovacím žalobám podal presvedčivý a záväzný výklad, napr. vo veci C-600/19 kde konštatoval, cit.: „Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekálých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave,... neumožňuje... spotrebiteľovi... dovoľávať sa nekalej povahy týchto podmienok... v neskoršom určovacom konaní.

23. Podľa žalobkyne stojí za zmienku osobitne časť odôvodnenia rozsudku vo veci C-511/17, že nič nebráni spotrebiteľke zažalovať aj ďalšie zmluvné podmienky. Súdny dvor nijako nenaznačuje časové a vecné limity na podanie určovacej žaloby. V citovanej veci Súdny dvor EÚ konštatoval, že článok 6 ods. 1 smernice 93/13, sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd nie je automaticky povinný *ex offo* a individuálne preskúmať úplne všetky zmluvné ustanovenia, ale má preskúmať len tie, ktoré súvisia s predmetom konkrétneho sporu, ako ho vymedzili účastníci konania, hneď, ako má vnútroštátny súd k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel, prípadne doplnené opatreniami na vykonanie dokazovania. Neexistencia prekážky *res iudicate* vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvora vo veci C-724/22.

24. Žalovaný v odvolaní, ako ani Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. 4Cdo/144/2024, neuvádza, prečo v preskúmvanej veci nemá platiť obava judikovaná mnohokrát Súdnym dvorom (i. a.), že spotrebiteľia nemusia vedieť o nekalej zmluvnej podmienke a že je preto plynutie či už objektívnej premlčacej doby euroneudržateľné (napr. vec C-485/19). Súdny dvor pre zmenu rozhodol, že ochrana spočívajúca v oprávnení domáhať sa neprijateľnosti premlčaniu nepodlieha a že premlčaniu podliehajú až účinky z rozhodnutia o neprijateľnosti.

25. Skutočnosť, že Okresný súd Prešov v posudzovanom konaní o určenie NZP nie je viazaný predchádzajúcim súdnym konaním o zaplatenie pohľadávky, z vnútroštátnej úrovne obsahuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/161/2023 zo dňa 28.11.2024.

26. Ešte čo sa týka uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23.01.2025, sp.zn. 4Cdo/144/2024, tak dovolanie bolo procesne odmietnuté a nie meritórne zamietnuté, pričom žalobkyňa podotkla aj na rozdielnosť skutkovej a právnej stránky oproti predmetnému posudzovanému sporu v tomto konaní. V citovanom dovolacom konaní a konaní pred prvoinštančným a odvolacím súdom bola posudzovaná situácia, kedy súd v upomínacom konaní priznal dodávateľovi pohľadávku (nárok na zaplatenie) a následne sa spotrebiteľ domáhal posúdenia úveru ako bezúročného a bez poplatkov a požadoval priznať vydanie bezdôvodného obohatenia. Stotožnila sa s názorom súdu, že v takomto prípade bola dôvodná prekážka res iudicata, keďže o plnení pohľadávky z úveru (t.j. o jej zaplatení) už bolo právoplatne rozhodnuté v inom (upomínacom) konaní.

V posudzovanom spore vedenom na Okresného súdu Prešov pod sp.zn. 20Csp/159/2024 je však situácia diametrálne odlišná, keďže jednak žalobkyňa nespochybňuje pohľadávku čo do rozsahu jej odplatnosti (t.j. nedomáha sa posúdenia úveru ako bezúročného a bez poplatkov), ale domáha sa súdneho prieskumu neprijateľnosti zmluvných podmienok, čo nebolo predmetom konania vedeného na OS Prešov sp.zn. 32Csp/54/2018.

27. Žalobkyňa poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR PLz. ÚS 1/2022-9 zo dňa 15.06.2022, podľa ktorého má povinnosť ex officio súdneho prieskumu spotrebiteľskej zmluvy dokonca aj samotný exekučný súd napriek právoplatnému a vykonateľnému rozhodnutiu o priznaní peňažnej pohľadávky. Obdobne poukázala aj na úrovni Súdneho dvora EÚ na rozsudok vo veci C-448/17 zo dňa 20.09.2018, rozsudok vo veci C-807/19 zo dňa 26.11.2020, rozsudok vo veci C-725/19 zo dňa 17.05.2022 a rozsudok v spojených veciach C-693/19 a C-831/19 zo dňa 17.05.2022.

28. V zmysle uvedených rozhodnutí najvyšších súdnych autorít súd nesmie rezignovať na povinnosť ex officio preskúmať a identifikovať nekalosť obchodných praktík, zmluvných ustanovení a platnosť právneho úkonu z hľadiska rozporu či súlade s právnym poriadok a dobrými mravmi. Iba takýmto prieskumom je možné naplniť ciele Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorej sa majú štáty postarať o to, aby spotrebiteľa nekalé podmienky nezaväzovali (čl. 6 ods. 1). Povinnosťou vnútroštátneho súdu je vykladať svoje vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu Smernice.

29. Poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR, sp.zn. III. ÚS 124/2020, z 15.04.2020, podľa ktorého „Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodujúce, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa), ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t.j. či tak činí počas plnenia záväzkov zo zmluvy alebo až následne. Danosť právneho záujmu na zabezpečení právnej istoty, ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami nie je časovo limitovaná a takýto stav trvá, až kým dodávateľ neukončí používanie neprijateľnej zmluvnej podmienky (C-618/10, bod 52)“.

30. S poukazom na uvedené argumenty žalobkyňa navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

IV.

Konanie o odvolaní

31. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

32. Voči rozsudku súdu prvej inštancie žalovaný podal odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) CSP, teda že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie nesprávnym

procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu. Odvolací súd prihliadol na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

33. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Na potvrdenie správnosti a vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolací súd uvádza nasledovne.

34. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP odvolací súd uvádza, že procesné podmienky (podmienky konania) definuje samotný Civilný sporový poriadok (§ 161 ods. 1) ako podmienky, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Teória civilného práva procesného rozoznáva vecné procesné podmienky (kvalifikovaný spôsob začatia konania – t.j. v sporovom konaní žaloba, splnenie poplatkovej povinnosti), podmienky na strane súdu [právomoc, príslušnosť, zákonné obsadenie súdu – vada tejto podmienky je však reglementovaná samostatne v ust. § 365 ods. 1 písm. c)], procesné podmienky na strane účastníkov (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, prípadné povinné zastúpenie advokátom, spôsobilosť byť zástupcom a riadne plnomocenstvo zástupcu) a tzv. negatívne procesné podmienky (prekážka začatého konania, prekážka rozsúdenej veci). Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého priebehu konania (MOLNÁR, Peter. § 365 [Odvolacie dôvody]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1389–1390, marg. č. 2.).

35. Vzhľadom na odvolacie námietky žalovaného, bolo úlohou odvolacieho súdu posúdiť, či boli splnené podmienky na zastavenie konania z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci v konaní Okresného súdu Prešov sp.zn. 32Csp/54/2018.

36. Podľa § 230 CSP ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

37. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky konania, na ktoré je súd povinný prihliadať ex officio. Len čo súd zistí existenciu tejto prekážky, vedie to k zastaveniu konania.

38. Teória procesného práva vymedzuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci dvoma kritériami, a to totožnosťou sporových strán a totožnosťou predmetu sporu.

39. O totožnosť sporových strán ide vtedy, ak sa v spore zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní ukončenom právoplatným rozhodnutím súdu. Procesné postavenie týchto osôb (žalobca a žalovaný) je v tejto súvislosti bez významu. Nebol spor v tom, že totožnosť sporových strán v oboch sporoch je daná.

40. Predmet sporu je vymedzený žalobným nárokom spolu so skutkovým odôvodnením (skutkové tvrdenia žalobcu v žalobe), z ktorých vyplýva žalobný návrh. Totožnosť predmetu sporu znamená, že ide o totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu.

41. Z priloženého spisu sp.zn. 32Csp/54/2018 nepochybne vyplýva, že predmetom sporu vedeného pred Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 32Csp/54/2018 bolo zaplatenie sumy 407,35 eura s príslušenstvom. Žalobca (v tomto spore žalovaný) sa domáhal zaplatenia žalovanej sumy na tom skutkovom základe, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou (tu žalobkyňou) ako dlžníkom bola dňa 13.02.2014 uzatvorená Zmluva o poskytnutí pôžičky, na základe ktorej sa žalobca zaviazal

poskytnúť žalovanej pôžičku vo výške 600,- eur, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 24 mesačných splátkach v sume 30,64 eura, a to až do celkovej sumy pôžičky 734,40 eura. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami v zmluve, žalobca dňa 27.03.2015 vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok a upozornil ju na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade nedošlo, žalobca dňa 19.05.2015 úver zosplatnil. Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 32Csp/54/2018-35 zo dňa 25.07.2018 vo výroku I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 291,14 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z tejto sumy od 21.02.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a vo výroku III. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 42,94 %. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že Okresný súd Prešov dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru (bonita, nesprávne uvedená priemerná RPMN).

42. Predmetom tohto sporu sp.zn. 20Csp/159/2024 je určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok nachádzajúcich v Zmluve o poskytnutí pôžičky zo dňa 13.02.2014.

43. Predmet sporu vo veci vedenej Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 32Csp/54/2018 a tohto sporu sp.zn. 20Csp/159/2024 nie je totožný. Predmetom sporu vo veci vedenej Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 32Csp/54/2018 bolo zaplatenie sumy 407,35 eura s príslušenstvom titulom uzatvorenia Zmluva o poskytnutí pôžičky zo dňa 13.02.2014, kým predmetom sporu v tejto veci je určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok nachádzajúcich sa v Zmluve o poskytnutí pôžičky zo dňa 13.02.2014.

44. Právny názor vyjadrený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/144/2024 zo dňa 23.01.2025 nie je aplikovateľný na daný prípad, z dôvodu rozdielného skutkového stavu. Predmetom konania pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky vo veci sp.zn. 4Cdo/144/2024 bolo určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Pred týmto konaním bol vydaný právoplatný platobný rozkaz, ktorým bolo rozhodnuté o žalobe na plnenie. Logicky, pokiaľ bol vydaný platobný rozkaz, nemôže opätovne súd posudzovať spotrebiteľskú zmluvu z toho pohľadu, či je úver bezúročný a bez poplatkov, ani rozhodovať o vydaní bezdôvodného obohatenia. V predmetnej veci je však situácia odlišná, bolo síce rozhodnuté o žalobe na plnenie, avšak v následnom konaní je predmetom konania iba určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, aj keď z tej istej spotrebiteľskej zmluvy. Keďže predmet konaní 32Csp/54/2018 a 20Csp/159/2024 nie je totožný, bol súd prvej inštancie v prejednávanej veci oprávnený vykonať prieskum namietaných zmluvných podmienok. Rozsudok v predchádzajúcom spore sp.zn. 32Csp/54/2022 netvorí prekážku res iudicata pre tento súdny spor.

45. Skutočnosť, že súd prvej inštancie v posudzovanom konaní o určenie neprijateľných zmluvných podmienok nie je viazaný predchádzajúcim súdnym konaním o zaplatenie pohľadávky, potvrdzuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/161/2023 zo dňa 28.11.2024: „Výrok o splnení povinnosti nemôže mať účinok na prejudiciálne posúdenie (určenie) existencie alebo neexistencie práva, ktoré determinuje výrok o plnení. Výrok o splnení povinnosti tak je prekážkou veci rozsúdenej len voči iným (ďalším) potenciálnym výrokom o splnení povinnosti vyplývajúcej z totožného skutkového základu medzi tými istými subjektami, nie voči neexistujúcemu meritórnemu určaniu determinujúceho práva. Nie je rozumne mysliteľné a nijako logicky vyvoditeľné z výroku o plnení dospieť k neexistujúcemu výroku o určení (a vice versa) - ak právoplatnosť môže nadobudnúť iba výrok rozhodnutia, nie je možné hovoriť o existencii prekážky veci rozsúdenej vo vzťahu k neexistujúcemu výroku. Z výroku, že žalovaný je povinný plniť žalobcovi určitú peňažnú sumu, nie je možné nijako rozumne vyvodiť výrok o platnosti určitého právneho úkonu či (ne)existencii práva. Dovodzovať tieto závery z odôvodnenia rozsudku je rovnako nesprávne, pretože účinky spojené s materiálnou právoplatnosťou môže nadobudnúť iba a výlučne enunciat rozsudku, nie jeho odôvodnenie. Z tohto dôvodu uvedený výrok netvorí prekážku res iudicata a ani nie je takým rozhodnutím, ktorým by bol v dôsledku prejudiciality súd viazaný pri meritórnem alebo prejudiciálnom posudzovaní tejto otázky.“

46. Ex offio súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok a nekalých obchodných praktík pre prípad, že v predchádzajúcich konaniach nebola vykonaná, vyplýva aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ.

47. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-421/14 zo dňa 26.01.2017, podľa ktorého v prípade existencie jednej alebo viacerých zmluvných podmienok, ktorých prípadne nekalá

povaha ešte nebola preskúmaná počas predchádzajúceho súdneho preskúmania spornej zmluvy, ktorej sa skončilo vydaním rozhodnutia správnou silou rozhodnutej veci, sa má Smernica 93/13 vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý pravidelne rozhoduje v sporoch spotrebiteľov v rámci incidenčnej námietky, má povinnosť posúdiť na návrh účastníkov konania alebo ex offo hneď ako je oboznámený s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel ich prípadne nekalú povahu.

48. Neexistencia prekážky res iudicate vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvora vo veci C- 724/22: „Z judikatúry tiež vyplýva, že v prípade, keď sa vnútroštátny súd pri predchádzajúcom preskúmaní spornej zmluvy, ktorá viedla k prijatiu rozhodnutia s právnou silou rozhodnutej veci, obmedzil na preskúmanie ex offo z pohľadu smernice 93/13 jedinej podmienky alebo len niektorých podmienok tejto zmluvy, táto smernica ukladá vnútroštátnemu súdu, ktorý pravidelne rozhoduje v rámci nasledujúceho konania, povinnosť posúdiť na návrh účastníkov konania alebo ex offo, hneď ako je oboznámený s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, prípadnú nekalú povahu ostatných podmienok tejto zmluvy. Pri neexistencii takéhoto preskúmania by totiž bola ochrana spotrebiteľa neúplná a nedostatočná a nepredstavovala by dostatočný ani účinný prostriedok na zabránenie používania tohto druhu podmienok, čo je v rozpore s tým, čo si vyžaduje článok 7 ods. 1 tejto smernice. Pokiaľ ide konkrétne o odôvodnenie prislúchajúce súdu, ktorý vykonal preskúmanie nekalej povahy zmluvných podmienok, Súdny dvor rozhodol, že toto odôvodnenie musí umožniť súdu, ktorý rozhoduje o následnej žalobe, identifikovať na jednej strane podmienky alebo časti podmienok, ktoré boli preskúmané z hľadiska smernice 93/13 v rámci prvého konania, a na druhej strane dôvody, hoci aj stručne zhrnuté, pre ktoré súd rozhodujúci v rámci tohto prvého konania dospel k záveru, že tieto podmienky alebo ich časti nie sú nekalé.“

49. Povinnosť vnútroštátnemu súdu preskúmať ex offo prípadnú nekalú povahu zmluvných podmienok je odôvodnená povahou a významom verejného záujmu, ktorý je základom ochrany, ktorú smernica 93/13 priznáva spotrebiteľom, takže účinné preskúmanie prípadnej nekalej povahy zmluvných podmienok, ako to vyžaduje smernica 93/13, nemožno zaručiť, ak by sa právna sila rozhodnutej veci vzťahovala na súdne rozhodnutia, v ktorých sa takéto preskúmanie neuvádza (rozsudok zo 17. mája 2022, Ibercaja Banco, C 600/19, EU:C:2022:394, bod 50).

50. Taktiež odvolací súd odkazuje na recentný rozsudok Súdneho dvora vo veci C-178/23 z 07.11.2024, podľa ktorého článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v spojení s jej dvadsiatym štvrtým odôvodnením, zásadou efektivity a článkom 47 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že: vnútroštátnemu súdu neukladá povinnosť preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, pokiaľ tieto podmienky už boli preskúmané iným vnútroštátnym súdom, ktorého rozhodnutie má právnou silu rozhodnutej veci, a to aj vtedy, ak pred týmto prvým súdom spotrebiteľ nebol zastúpený advokátom, nezúčastnil sa na pojednávaní a nevyužil opravný prostriedok, ktorý mal k dispozícii, za predpokladu, že toto rozhodnutie bolo spotrebiteľovi riadne doručené s uvedením opravných prostriedkov, ktoré má k dispozícii, a že neexistujú iné osobitné dôvody súvisiace s priebehom tohto konania, ako je napríklad nedostatok odôvodnenia uvedeného rozhodnutia, ktoré by mohli spotrebiteľovi brániť v účinnom výkone jeho procesných práv alebo ho účinne od tohto výkonu odradiť.

51. K námietke inej vady ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP odvolací súd poznamenáva, že tento odvolací dôvod dopadá na také pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod zostávajúce odvolacie dôvody. Takéto pochybenia sa stávajú relevantnými až za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takouto vadou môže byť napríklad nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu, vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2 CSP, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami v zmysle ust. § 193 CSP alebo napríklad posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu v zmysle ust. § 194 ods. 2 CSP, alebo akékoľvek iné pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody a mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Táto odvolacia námietka naplnená nebola, keďže po preskúmaní celého konania pred súdom prvej inštancie nebola odvolacím súdom zistená iná vada v konaní, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

52. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP odvolací súd uvádza, že skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

53. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 - § 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

54. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia vychádzajúce zo Zmluvy o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.02.2014 (č.l. 9-10 spisu), pripojeného spisu Okresného súdu Prešov sp.zn. 32Csp/54/2018, podaní a vyjadrení strán sporu, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil, sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

55. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (napr. Najvyšší súd SR, sp.zn. 7Cdo/7/2010).

56. Odvolací súd konštatuje, že nezaznamenal žiadne pochybenie v právnom posúdení žalobkyňou uplatneného nároku súdom prvej inštancie, ktorý vyhodnotením jednotlivých dôkazov samostatne aj vo vzájomných súvislostiach dospel k právnym záverom o určení neprijateľných zmluvných podmienok. Žalovaný výslovne v odvolaní nenamietal právne posúdenie určenia jednotlivých neprijateľných zmluvných podmienok týkajúcich sa zmluvnej pokuty a vysloveniu súhlasu dlžníka, že sa oboznámil s VOP a so záznamom komunikácie medzi dlžníkom a veriteľom pre prípad sporu. Preto nebolo predmetom odvolacieho prieskumu preskúmanie vecnej správnosti záverov súdu prvej inštancie o určení neprijateľných zmluvných podmienok.

57. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 53a OZ predstavuje regulatív hmotnoprávneho zákazu používania judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok. V súvislosti s právnym základom a transpozíciou smernice Rady 93/13/EHS vo vzťahu k ustanoveniu § 53a OZ odvolací súd dopĺňa, že predmetným ustanovením sa transponuje čl. 7 v spojení s čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS. Smernica totiž požaduje, aby členské štáty prijali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov. Ustanovenie § 53a OZ spĺňa atribúty požadované smernicou a rešpektuje a napĺňa predovšetkým jej ciele, a to s ohľadom nielen na ochranu spotrebiteľa, ale aj s ohľadom na ochranu práv a oprávnených záujmov hospodárskej súťaže.

58. Ako vyplýva už z vyššie uvedeného, zákonodarca pri koncipovaní § 53a OZ považoval za najvhodnejšie ustanoviť mechanizmus, ktorým sa dodávateľom zabráni, resp. ktorým sa odradia

od sústavného používania neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Sústavnosť používania neprijateľných zmluvných podmienok je najčastejší fenomén, ktorý sa spája so systematickým porušovaním práv spotrebiteľov, keďže z používania neprijateľnej zmluvnej podmienky má dodávateľ vždy prospech a v zásade - bez donucovacej moci štátu - nie je motivovaný od používania neprijateľnej zmluvnej podmienky upustiť. Takéto konanie možno kvalifikovať jednak ako nerešpektovanie právnej úpravy zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok, a jednak v mimoprávnom zmysle ako aroganciu voči činnosti súdov ako štátnych orgánov.

59. Jadrom právnej úpravy ust. § 53 ods. 1 OZ je zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktorý vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie. Takéto rozhodnutie nebude predstavovať prekážku rozsúdenej veci *res iudicatae*. Ak by však dodávateľ opätovne uplatnil žalobu plnenie na základe tej istej neprijateľnej podmienky, pre ktorú mu už súd raz plnenie z takejto zmluvnej podmienky nepriznal, súd mu žalobu bez ďalšieho môže zamietnuť a nemusí už opätovne zdôvodňovať neprímeranosť zmluvnej podmienky. Stačí poukázať už na právoplatný rozsudok súdu. Súd nemôže priznať ochranu dodávateľovi, ak sa domáha plnenia v rozpore so zákonom. Pokiaľ ide o účinky § 53a ods. 1 OZ a rozhodnutie súdu podľa § 298 CSP a dodávateľ opakovane, alebo naďalej uplatňuje na (inom) súde plnenie zo zakázanej zmluvnej klauzuly, súd nemá dôvod na opätovnú súdnu kontrolu rovnakej zmluvnej klauzuly, ale vychádza zo zákazu *ex lege* a z existencie protiprávneho stavu, ktorý bráni poskytnúť ochranu plneniu zo zakázanej zmluvnej podmienky. Z tohto dôvodu sa pri zamietnutí nároku, resp. nároku v časti môže súd obmedziť výhradne na poukázanie na skoršie rozhodnutie súdu podľa § 298 CSP a zákonnú povinnosť dodávateľa alebo jeho právneho nástupcu podľa § 53a ods. 1 OZ (pozri komentár beck - online, Občiansky zákonník I, 2. vydání, 2019).

60. Žalovaný v odvolaní namietal, že žalobu považuje za neprípustnú pretože nesmeruje k reálnej právnej ochrane žalobkyne a akékoľvek nároky žalobkyne z danej zmluvy by v tejto dobe mali byť dávno premlčané. Odvolací súd sa s týmto tvrdením žalobcu nestotožňuje z dôvodu, že v súčasnej dobe už existuje rozsiahla judikatúra ktorá má zato, že je na mieste skúmať neprijateľné zmluvné podmienky a iné zákonu odporujúce zakotvenia v spotrebiteľských zmluvách aj napriek tomu, že daný zmluvný vzťah už v súčasnosti netrvá.

61. Na potvrdenie svojej argumentácie odvolací súd poukazuje v tomto prípade napríklad na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 124/2020 z 15.04.2020, ktoré hovorí: „Obiter dictum ústavný súd na podporu záverov v napadnutom rozsudku poukazuje na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) a na doslova kľúčovú smernicu Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), najmä jej čl. 6, podľa ktorého sa členské štáty majú postarať, aby nekalé (neprijateľné) podmienky spotrebiteľov nezaväzovali.“ „Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybnované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodujúce, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa), ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t. j. či tak činí počas plnenia záväzkov zo zmluvy alebo až následne. Danosť právneho záujmu na zabezpečení právnej istoty, ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami nie je časovo limitovaná a takýto stav trvá, až kým dodávateľ neukončí používanie neprijateľnej zmluvnej podmienky (C-618/10, bod 52). Existujú dva dominantné spôsoby, ktorými môžu spotrebiteľia docieľiť ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Ten prvý je založený na žalobe osobitného subjektu proti dodávateľovi so záväznosťou pre každého (abstraktná kontrola podľa § 301 a Civilného sporového poriadku) a druhý spôsob predpokladá individuálny spor spotrebiteľa. Obe dva postupy sledujú rovnaký cieľ zbaviť spotrebiteľov účinkov neprijateľných zmluvných podmienok. V prípade individuálneho sporu na rozdiel od abstraktnej kontroly sa zmluva v prípade pochybnosti o jej obsahu vykladá v prospech spotrebiteľa (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Rozsudok o určení konkrétnej zmluvnej podmienky za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti v individuálnej veci predstavuje pre naplnenie právnej istoty spotrebiteľa štandardný prostriedok ochrany. Bez toho, aby boli dotknuté práva z premlčania, takýto rozsudok predstavuje popri právnej istote o povahe zmluvnej podmienky aj základ pre prípadné ďalšie práva spotrebiteľa (napr. právo na reštitučné plnenie, právo na satisfakciu, právo na postúpenie pohľadávky vzniknutej plnením na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky) a má aj celospoločenský význam, pretože pre dodávateľa vzniká povinnosť ukončiť používanie judikovanej neprijateľnej podmienky.“

62. Súd rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve aj keď ide o zmluvnú podmienku, ktorá je v dobe rozhodovania súdu už neplatná, aj keď už nie je používaná a dokonca je ju povinný vyhlásiť aj v prípade, ak ju zmluvné strany zmluvne zmenili (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/149/2020 z 24.08.2022 a rozsudok Súdneho dvora EÚ C-19/20 z 29.04.2021).

63. Súdny dvor Európskej únie v tomto smere uviedol v bode 38 rozsudku C-776/19 až C-782/19 cit.: „Z tohto hľadiska treba usúdiť, že najmä na účely zabezpečenia účinnej ochrany práv, ktoré spotrebiteľovi vyplývajú zo smernice 93/13, musí mať spotrebiteľ možnosť kedykoľvek namietat' nekalú povahu zmluvnej podmienky nielen ako prostriedok obrany, ale aj na účely určenia nekalej povahy zmluvnej podmienky súdom, takže návrh podaný spotrebiteľom na účely konštatovania nekalej povahy podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom nemôže podliehať nijakej premlčacej lehote.“

64. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za preskúmateľný. Súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil, z akých dôvodov žalobe o určenie neprijateľných zmluvných podmienok vyhovel, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Pokiaľ sa súd prvej inštancie nie celkom úplne vyjadril k námietkam žalovaného týkajúcim sa existencie prekážky rozhodnutej veci a prípustnosti podanej žaloby, odvolací súd sa s nimi vyrovnal v odvolacom konaní a považoval ich za nedôvodné. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

65. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných sporovými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

66. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

67. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a v celom rozsahu úspešnej žalobkyni priznal voči neúspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 CSP).

68. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného

predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).